

AKADEMIA MUZYCZNA W KRAKOWIE WYDZIAŁ INSTRUMENTALNY		
Katedra Fortepianu		
Stopień/tytuł naukowy mgr	Imię Maciej	Nazwisko Negrey

Kierunek studiów Instrumentalistyka	Specjalność gra na skrzypcach, wiolonczeli i kontrabasie
Stopień i tryb studiów II st. Stacjonarne/Niestacjonarne	Nazwa przedmiotu Literatura specjalistyczna
Rodzaj zajęć (wykład/ćwiczenia) Wykład	Suma godzin we wszystkich semestrach 120
Semestry, w których realizowany jest przedmiot I-IV	Punkty ECTS 6

OPIS PRZEDMIOTU
Wymagania wstępne: ukończenie studiów licencjackich
<p>Treści kształcenia i tematyka zajęć: I. Ewolucja wielkich form (solowych, kameralnych i koncertujących) muzyki na instrumenty smyczkowe od klasycyzmu do końca 1. połowy XX wieku na tle ogólnych przemian języka muzycznego. II. Problematyka stylu i języka muzycznego rozumiana łącznie w aspektach: 1. - norm estetycznych danej epoki, 2. – rozwoju faktury instrumentalnej i budownictwa instrumentów, 3. – indywidualnych osiągnięć poszczególnych twórców, 4. – regionów (centra, szkoły narodowe) i równolegle istniejących nurtów.</p> <p>Treści programowe i zakres tematyczny:</p> <p>Semestr I:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie słuchaczy z zakresem zajęć; informacja bibliograficzna - Zarys ogólnomuzycznych przyczyn schyłku rodziny wiol i rozkwitu rodziny skrzypiec - Podstawowe pojęcia gatunkowe: sonata, koncert. Różnice pomiędzy tymi pojęciami w baroku i w klasycyzmie - Sonaty, partity i suity na solowe instrumenty smyczkowe w okresie późnego baroku. - Rozwój muzyki orkiestrowej w późnym baroku (Bach, Haendel, Lully) i udział w nim instrumentów smyczkowych. Koncert solowy. Sinfonia concertante. - Wybitne koncerty solowe na instrumenty smyczkowe (Stamic Dittersdorf, Haydn, Mozart) w kontekście rozwoju gatunku koncertu solowego. - Geneza i rozkwit klasycznego kwartetu smyczkowego (Haydn, Mozart) - Sonaty skrzypcowe i wiolonczelowe Beethovena. - Koncert skrzypcowy Beethovena jako jeden z wzorców gatunku. - Kwartety smyczkowe Beethovena - Inne gatunki kameralne w twórczości Beethovena. Koncert potrójny. - Współcześni Beethovena. Początki koncertu wirtuozowskiego. Paganini, Lipiński. Wielcy skrzypkowie pierwszych lat XIX wieku. <p>Semestr II:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wczesny romantyzm. Schubert – Sonata „Arpeggione”, kwartety i kwintety. - Koncerty solowe i muzyka kameralna Spohra - Polska muzyka kameralna w l. 1800-1835. Elsner, Lessel, Nowakowski, Dobrzyński, Krogulski, Chopin. - Skrzypcowa i wiolonczelowa sonata romantyczna: Mendelssohn, Schumann, Chopin - Koncert skrzypcowy Mendelssohna jako jeden z wzorców gatunkowych w kontekście

przemian gatunku koncertu w okresie romantyzmu.

- Harold w Italii Berlioza. Nowe ujęcie symfonii koncertującej.
- Triad, kwartety i kwintety Mendelssohna i Schumanna.
- Początek rozkwitu koncertu wiolonczelowego w XIX wieku: Schumann, Volkmann

Semestr III

- typologia gatunku koncertu w muzyce romantycznej: wirtuozeria – kondensacja formy – symfoniczność
- Oddziaływanie wzorców Beethovena i Mendelssohna w koncertach na instr. smyczkowe
- Tradycja Beethovenowska i symfonizm w koncertach Brahmsa
- Wirtuozeria i kondensacja formy w koncertach Wieniawskiego i Saint-Saënsa
- Symfonizm i kondensacja formy w koncertach Dvořáka.
- Wirtuozeria i symfonizm w Koncercie skrzypcowym Czajkowskiego
- Rozwiązania w zakresie formy w koncertach Lalo i Bruchy
- Sonaty skrzypcowe i wiolonczelowe Brahmsa
- Polska muzyka na instrumenty smyczkowe solo i kameralna w 2. połowie XIX wieku – sonaty skrzypcowe i kwartety Noskowskiego i Żeleńskiego, Kwintet fortepianowy Zarebskiego, Koncert skrzypcowy Karłowicza.

Semestr IV – tylko zagadnienia wybrane:

- Renesans utworów na orkiestrę smyczkową w okresie późnego romantyzmu. Serenada i suita. Dvořák, Grieg, Elgar, Karłowicz, Suk, Leku
- Koncerty kontrabasowe w XIX i XX wieku – Bottesini, Kusewicki
- Sonata postromantyczna: Strauss, Ysaye, Lekeu
- Postromantyczny koncert skrzypcowy i wiolonczelowy – Elgar, Suk, Sibelius
- Muzyka kameralna Debussy'ego i Ravela.
- Koncerty, kwartety i utwory skrzypcowe Szymanowskiego
- Koncerty, sonaty i kwartety smyczkowe Bartoka
- Rozkwit literatury altówkowej. Hindemith, Bartok, Szostakowicz, Walton, Penderecki
- Koncerty i kwartety smyczkowe Szostakowicza
- Inni wybitni twórcy dzieł na instrumenty smyczkowe: Enescu, Prokofiew, Martinů, Britten, Chaczaturian.
- Koncerty skrzypcowe i wiolonczelowe w Polsce w 2. połowie XX wieku. Lutosławski, Penderecki, Stachowski, Moryto.

Metody nauczania (sposób prowadzenia/odbywania zajęć, używane środki): wykłady ilustrowane nagraniami, relacje z prac własnych studentów, praca z partyturą.

Cele nauczania i efekty kształcenia (oczekiwane rezultaty nauczania, nabyte przez studentów umiejętności i wiedza): Zapobieżenie tendencji izolacji przedmiotu głównego od zjawisk zachodzących w innych obszarach muzyki i w innych dziedzinach twórczości poszczególnych kompozytorów, a tym samym pogłębienie świadomości stylu i sensu wykonywanego dzieła.

Możliwe języki nauczania: polski, angielski w formie skróconego komentarza

ZALICZENIE PRZEDMIOTU

Terminy, forma i zakres sprawdzianu umiejętności/wiedzy studenta

Sposoby oceny pracy studenta	Udział procentowy w ocenie końcowej
ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność)	20 %
śródsesmentralne kolokwia pisemne/ustne	
końcowe zaliczenie pisemne/ustne/praktyczne	

egzamin pisemny	80 %
egzamin ustny	
egzamin praktyczny	
kontrola obecności	
praca końcowa semestralna/roczna	
inne (wymienić)	
Ogółem	100 %

Literatura obowiązkowa:

- Z. Jahnke, Z. Sitowski *Literatura skrzypcowa. Rys historyczny*, Kraków 1962
- D. Boyden *Dzieje gry skrzypcowej od początków do roku 1761 [...]*, Kraków 1980
- T. Pelczar *Kontrabas od A do Z*, Kraków 1986
- R. Suchecki *Wiolonczela od A do Z*, Kraków 1988
- J. Kusiak *Skrzypce od A do Z*, Kraków 1988
- J. Kusiak *Przewodnik po muzyce skrzypcowej*, Kraków 2003

Literatura uzupełniająca:

- Artykuły w Encyklopedii Muzycznej PWM dotyczące wybitnych twórców muzyki na instrumenty smyczkowe; artykuły w in. Encyklopediach (NGD, MGG), wg wskazań prowadzącego zajęcia
- N. Harnoncourt *Muzyka mową dźwięków*, Kraków 1995
- W. Kolender *Das Buch der Violine*, Stuttgart 2002
- T. Wroński *Zagadnienia gry skrzypcowej*, IV t., Kraków 1957-70
- T. Wroński *Zdolni i niezdolni. O grze i antygrze na skrzypcach*, Kraków 1979